

Fellesarbeid – spørsmål og svar – Solvang kolonihager avdeling 2

Dato: 27. mars 2023

Det heiter ikkje: plikt – no lenger.

Heretter heiter det: fellesarbeid.

(fritt etter et kjent dikt – fortsatt aktuelt!)

I årsmøtet til Norsk Kolonihageforbund den 18. mars 2023 ble det gjort et viktig vedtak.

Ordet «fellesarbeid» er tatt inn i de vedtektene som gjelder for alle de kolonihagene som er medlemmer av Norsk Kolonihageforbund, deriblant oss i Solvang avdeling 2. Dog kan ordet «pliktarbeid» fortsatt brukes.

«Fellesarbeid» er allerede brukt i noen kolonihager. Avdeling 2 følger etter. Fra nå av heter det «fellesarbeid».

Hva betyr denne endringen?

«Fellesarbeid» er et navn som vekker positive assosiasjoner til et fellesskap i hagen, men navneskiftet medfører i seg selv ikke større endringer.

Hvorfor fellesarbeid?

Fellesarbeidet er uunnværlig og en svært viktig ressurs for hagen, som gjør at vi får utrettet mye, og kan begrense innleie av ekstern og dyr arbeidskraft.

Det bidrar også til sosialt fellesskap, og til å styrke eierskapsfølelsen og ansvaret for kolonihagens fellesanlegg.

Er fellesarbeid frivillig?

Selv om vi nå sier «fellesarbeid», er det fortsatt en plikt å utføre, i likhet med andre plikter som kolonistene har etter § 9 i forbundets vedtekter.

Om kolonistenes plikter og rettigheter heter det bl.a. i § 9 i vedtektene: «Ethvert medlem må være villig til å påta seg verv til styret eller komiteer, dog har fratredende tillitsvalgt rett til å nekte gjenvalg for så lang tid som vedkommende har fungert.» Det heter også: «Medlemmene plikter å delta i foreningens pliktarbeid/fellesarbeid etter foreningens fastsatte regler.»

Hvor mye fellesarbeid må jeg gjøre?

I henhold til § 6 i vedtektene til Norsk Kolonihageforbund er det det enkelte styret som fastsetter antall fellesarbeidstimer og foreslår et gebyr for ikke utført fellesarbeid.

For Solvang 2 er dette 12 timer pr. parsell i 2023. Gebyret er kr. 500 pr. time for ikke-utført fellesarbeid. I praksis utfører mange kolonister langt mer arbeid enn dette, og de gjør en stor innsats for fellesskapet.

Til orientering: fellesarbeid og gebyr varierer i ulike hager. Eksempelvis har Sogn 13 timer, og et gebyr på kr. 750. Avdeling 3 har 15 timer og et gebyr på kr. 500, mens Solvang avdeling 5 har 8 timer og et gebyr på kr. 1000.

I flere hager gjøres det også mye arbeid uten at det gis timer for fellesarbeid. Eksempler på dette er vask av fellesbad som i noen hager gjøres av dem som bruker badet og uten at dette gir uttelling, kafé, og mange hager har i tillegg dugnader.

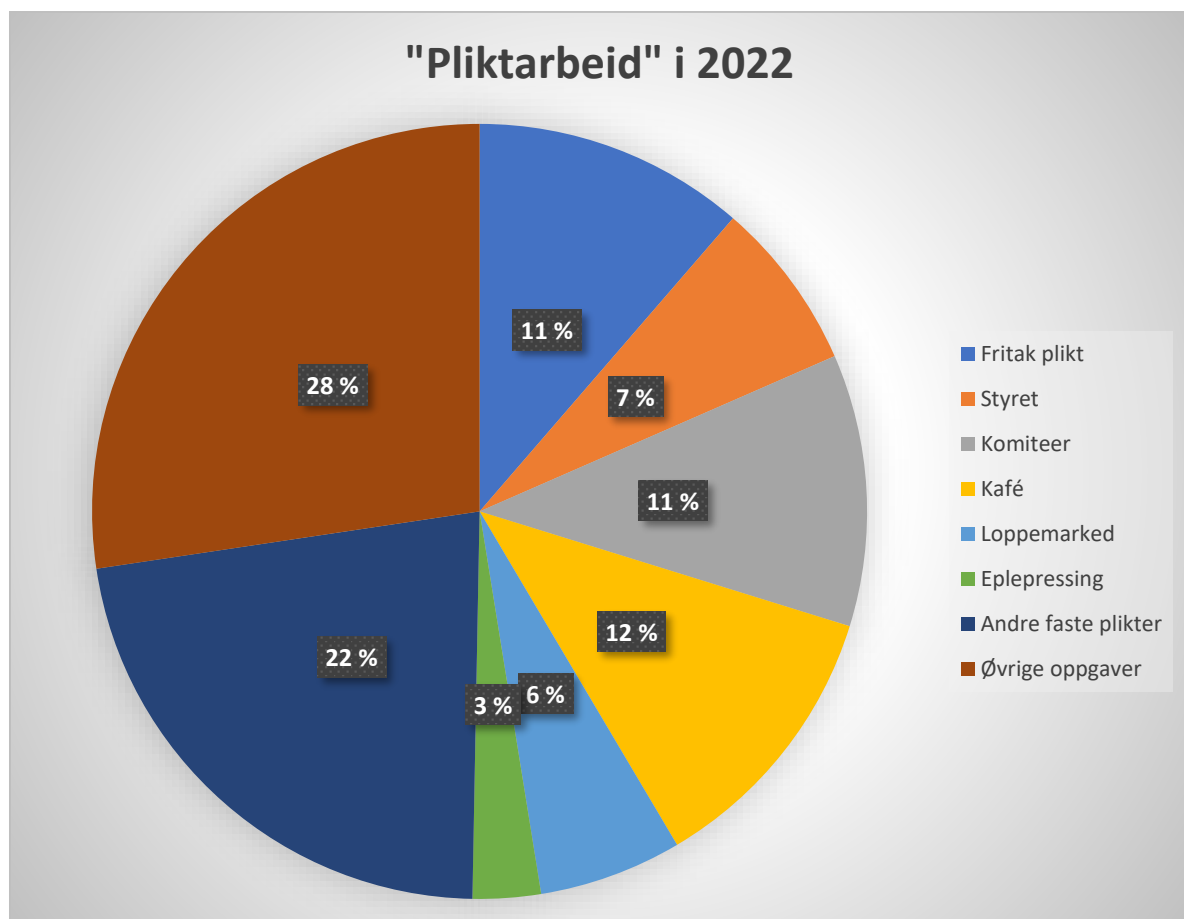
Hvor mye fellesarbeid blir gjort pr sesong?

Dersom de 141 kolonistene i hagen utfører 12 timer med fellesarbeid, utgjør dette 1692 timer i året. Dette er omtrent ett årsverk! I praksis gjøres langt mer arbeid.

Dersom man priser 1 time til det fastsatte gebyret på kr. 500, utgjør fellesarbeidet kr 846 000,- pr. år. Det er en stor del av hagens ressurser. Dersom hagen skulle få ekstern arbeidskraft til å gjøre dette arbeidet, ville kostnaden trolig dobles eller flerdobles, og få stor betydning for den månedlige kontingenten.

Dette innebærer at alt det som kolonistene gjør på fellesarbeid har en stor verdi for hagen, og bidrar til å holde kostnadene nede!

Illustrasjonen under viser hva «pliktarbeidet», som det da het, ble brukt til i 2022:

«Andre faste plikter» er konkrete arbeidsoppgaver/ansvar som en kolonist har fått tildelt.

«Øvrige oppgaver» er timer som er til disposisjon når verv og andre faste oppgaver er trukket fra. I stor grad er dette fellesarbeid i uteområdet, men også en del vedlikehold og annet.

Kan styret oppnevne komiteer og grupper til å gjøre fellesarbeid?

Styret har et overordnet ansvar for forvaltningen av hagens midler, jf. forbundets vedtekter § 6.1, slik som uteområder, fellesbygg og felles infrastruktur. Styret kan opprette komiteer og utvalg for å få gjort flest mulig nødvendig oppgaver gjennom fellesarbeidet.

I forbundets vedtekter for kolonihagene heter det i § 7.1: «Styret oppnevner de komiteer og utvalg som det finner nødvendig.» Under styrets arbeid heter det også i § 6.1 at styret skal «oppnevne komiteer og utarbeide instruksjoner for disse».

Mye av fellesarbeidet foregår allerede i grupper, men det er behov for å definere dem med et tydeligere mandat og å gi utfyllende instruksjoner.

Styret jobber nå også med instruksjoner til de enkelte komiteene/gruppene. Komiteene/gruppene vil trekkes inn, slik at de kan være med på å bestemme hva slags arbeidsoppgaver de skal gjøre, prioriteringer og hvordan arbeidet kan gjøres hensiktsmessig og effektivt.

Hvorfor gjøres dette nå?

Det er prekære behov for å utføre flere oppgaver i hagen og å få fylt flere roller. For flere områder har det vært 1-2 personer som har sittet med det overordnede ansvaret, men det er mye å gjøre, og med fordel bør det være en håndfull personer som har ansvar for et område.

Styret ønsker også at flere kolonister involveres i å utvikle kolonihagen til det beste for alle, og at både hagen og kolonistene skal få blomstre videre. En måte å gjøre dette på er gjennom grupper, der flere får delta og kan utforme arbeidet.

Endringen har ikke noe å gjøre med navneskiftet å gjøre. Men det er praktisk å foreta et navneskifte samtidig med denne endring, og siden forbundet nettopp har gjort vedtaksendringer.

Hvorfor har ikke kolonistene blitt informert om dette før?

Organiseringen av fellesarbeidet ved avdeling 2 har blant annet blitt diskutert på det høstmøtet som styret lagde i Huset, lørdag 1. oktober 2022.

I etterkant har styret jobbet videre med flere av de temaene som ble drøftet på møtet, og å forankre dette. Arbeidet har imidlertid strukket ut i tid, og vi har enda ikke kunnet gå bredere ut og formidle det.

Kan jeg gjøre hva jeg vil?

Det er ønskelig at flest mulig skal få gjøre det de selv ønsker og er interessert i. Men styret har et ansvar for å se helheten, og å sørge for at alle nødvendige oppgaver blir gjort. Styret kan derfor, ved behov, plassere kolonister i grupper.

Hva skjer med min faste plikt?

Mange av oppgavene som har vært gjort tidligere vil fortsette i grupper, som fordeler og organiserer arbeidet. Kolonister kan derfor gjøre mye av det de har gjort tidligere, om de ønsker.

Men det vil trolig ikke være hensiktsmessig at mange får et særskilt ansvar for et begrenset område/oppgave gjennom sesongen. Eksempelvis vil neppe kun én person ha ansvaret for å vanne noen krukker med blomster, eller å beskjære en spesiell hekk eller en busk, med mindre det krever særskilt kunnskap eller å kunne håndtere et spesielt redskap eller maskin, eller at andre personlige hensyn ivaretas.

Tas det hensyn til kolonistenes behov?

Det er viktig for styret at alle skal kunne bidra, og at fellesarbeidet er tilrettelagt for ulike behov og særskilte hensyn. Om du ikke kan sjaue, kan du kanskje bake?

Blir det fellesarbeid der mange jobber samtidig?

For Grøntgruppa er det aktuelt at mye av arbeidet gjøres som fellesarbeid til fastsatte tider – kanskje en gang i måneden før kvistbilen kommer i hagen? På høstmøtet 1. oktober 2022 var det også flere som ønsket mer fellesarbeid, som før pandemien.

Arbeid som ikke blir gjort ved det månedlige fellesarbeidet kan gjerne gjøres når det passer den enkelte. Dette ivaretar dem som ikke har anledning, eller lyst, til å delta på fast fellesarbeid. Under pandemien fungerte dette bra, og det ga fleksibilitet, men mange har også savnet et mer sosialt møtepunkt gjennom å jobbe sammen.

Variasjon av fellesarbeid og å gjøre arbeid på egen hånd er også aktuelt for andre grupper, som Vedlikeholdsgruppa. Men det er gruppa selv som vil bestemme hvordan den organiserer arbeidet.

Må alt arbeidet skje i en gruppe?

Styret håper at du vil være med i en gruppe, som gir deg muligheten til å utforme ikke bare gruppas arbeid, men også å delta i utviklingen av Solvang og det flotte uteområdet og bygningene våre.

Du kan likevel gjøre arbeid utenfor/løselig tilknyttet en gruppe, eller på tvers, og uten å være involvert i organiseringen av arbeidet.

Du er også velkommen til å gjøre en ekstra og frivillig innsats i ulike grupper, være det seg i grøntområdene, male og pusse opp, loppemarked, kafé eller eplepressing. Slik blir du kjent med mange i hagen! Meld gjerne din interesse til styret eller direkte til gruppene, eller bare møt opp for å sjaue.

Er «fellesarbeid» det samme som dugnad?

«Fellesarbeid» er ikke det samme som dugnad. Dugnader gjøres i tillegg.

Om kolonistenes plikter og rettigheter heter det bl.a. i § 9 i forbundets vedtekter: «Det forventes at medlemmene stiller opp på de bebudede dugnader.»

Flere kolonihager har dugnader, gjerne vår og høst, og får slik gjort mye av arbeidet i grøntområdene. Også i vår avdeling 2 på Solvang, har det tidligere vært dugnader.

Styret vil nå invitere til dugnader sesongen 2023, vår og høst.